

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
КАМСКО-УСТЬИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАМА ТАМАГЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

ул. Калинина, д.31,
пгт. Камское Устье, 422820

Калинин урамы, 31 йорт,
штп. Кама Тамагы, 422820

тел.: (884377) 2-18-85, факс: 2-20-70, e-mail: Kamuste.Ispolkom@tatar.ru, <http://kamskoye-ustye.tatarstan.ru>.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2023 елның 3 апреле

КАРАР

№ 406

2023 елга Кама Тамагы муниципаль районының гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендәге төп чаралар планын һәм идарә органнарын, гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль подсистеманы, Кама Тамагы муниципаль районының янғын куркынычсызлыгын тәмин итү системасын эзерләү буенча оештыру-методик күрсәтмәләренә раслау турында

Кама Тамагы муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль системасының идарә органнарының, көчләренң һәм гражданнар оборонасы чараларының һәм территориаль өстәмә системасының эзерлегә дәрәжәсен алга таба күтәрү максатларында, “Табигать һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән халыкны һәм территорияләренә яклау турында” 1994 елның 21 декабрәндәге 68-ФЗ номерлы Федераль законны, “Граждан оборонасы турында” 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль законны һәм “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 маддәсе, “Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында” 2004 елның 28

июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 16 статьясы нигезендә, Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӨ :

1. Расларга:

- Кама Тамагы муниципаль районының гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тәмин итү һәм 2023 елга су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендәге төп чаралар планы (1 нче кушымта);

- идарә органнарының, көчләрнең һәм гражданнар оборонасы чараларының һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль системасының, Кама Тамагы муниципаль районының янгын куркынычсызлыгын тәмин итү системасының 2023 елга эзерлеге буенча оештыру-методик күрсәтмәләр (2 нче кушымта).

2. Кама Тамагы муниципаль районының шәһәр һәм авыл жирлекләре башлыкларына, предприятие, оешма һәм учреждениеләре житәкчеләренә тәкъдим итәргә:

- әлеге карарның 1 пункттында расланган Планның һәм Оештыру-методик күрсәтмәләрнең үтәлешен тәмин итү чараларын күрергә;

- гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү мәсьәләләре буенча төп чараларның билгеләнгән тәртиптә тиешле планнарын эшләргә һәм гамәлгә кертергә.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Житәкче

Р.М. Заһидуллин

Кама Тамагы муниципаль районы башкарма
комитетының 2023 елның 3 апрелдәге 406
номерлы карарына 1 нче кушымта

**2023 ЕЛГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАМА ТАМАГЫ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ, ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘРНЕ КИСӘТҮ ҮМ
БЕТЕРҮ, ЯНГЫН КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫГЫН ҮМ КЕШЕЛӘРНЕҢ
КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫГЫН ТӘММИН ИТҮ ӨЛКӘСЕНДӘТӨП ЧАРАЛАР ПЛАНЫ**

Кама Тамагы ШТП

1. Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендәге төп чаралар

№п /п/ п	Чаралар исеме	Үтәү вакыты	Башкаручылар, башкаручылар (киләшү буенча)
1.	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә кышкы жылыту чорын һәлакәтсез үткәрүне тәмин итү	гыйнвар-апрель август-декабрь	Кама Тамагы муниципаль районының Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе (алга таба - КЧСиОПБ МР), Кама Тамагы МР башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, Кама Тамагы янгын-коткару гарнизоны, «Кама Тамагы коммуналь челтәрләре» ААҖ
2.	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә автомобиль транспортының кышкы чорда өзлексез хәрәкәтен тәмин итү буенча оештыру һәм гамәли чаралар комплексын оештыру һәм гамәлгә ашыру	гыйнвар-апрель октябрь-декабрь	КЧСиОПБ МР, Кама Тамагы МР башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, Кама Тамагы янгын-коткару гарнизоны (КУ ПСГ), МР оешмалары
3.	Кышкы чорда Кама Тамагы муниципаль районының су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү буенча оештыру һәм гамәли чаралар комплексын оештыру һәм гамәлгә ашыру	гыйнвар-апрель ноябрь-декабрь	КЧСиОПБ МР, ГИМС Кама Тамагы бүлеге (ГИМС участогы), Кама Тамагы янгын сүндерү-коткару гарнизоны, Россия Эчке эшләр министрлыгының «Югары Ослан» муниципальара бүлегенең «Кама Тамагы» полиция бүлекчәсе
4.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планына төзәтмәләр кергү	гыйнвар	МР башкарма комитеты житәкчесе, МР башкарма комитеты бүлекләре, ТР ГТХМ гражданнар оборонасы өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлеге белгече, Кама Тамагы МР буенча

5.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының гражданнар оборонасын эзерлеккә китерү планына төзәтмәләр кертү	гыйнвар	КУ МР башкарма комитеты житәкчесе, МР башкарма комитеты бүлекләре, ТР ГТХМ гражданнар оборонасы өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлеге белгече, Кама Тамагы МР буенча (алга таба КТ МР буенча ОРПОГО белгече)
6.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районында эвакуация чаралары планына төзәтмәләр кертү	гыйнвар	МР эвакуабул итү комиссиясе рәисе, МР башкарма комитеты бүлекләре, КУ МР буенча ОРПОГО белгече
7.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планына төзәтмәләр кертү	гыйнвар	МР КЧСиОПБ рәисе, ПСГ рәисе, МР КУ башкарма комитеты бүлекләре, МР КУ буенча ОРПОГО белгече
8.	Су басуларга һәм янғын куркынычы янаган чорга вакытлыча урнаштыру пунктлары исемлекләренә төзәтмәләр кертү, аларны жәелдерүгә эзерлекне тикшереп тору	гыйнвар ноябрь	МР КУ буенча КЧСиОПБ рәисе, ПСГ рәисе, КУ буенча ОРПОГО белгече, вакытлы урнаштыру пунктлары башлыклары (ПВР)
9.	Эшләнмә (корректировка):		
	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә 2023 елның язгы ташу куркынычы булган чорда хәвеф-хәтәрне йомшарту һәм гадәттән тыш хәлләргә җавап бирү планы («Половодье» планы)	10 февральгә	КУ МР, КУ ПСГ КЧСиОПБ, МР КУ "Гражданлык яклау идарәсе" МКУ (алга таба - МР КУ "УГЗ" МКУ), Кама Тамагы МР башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, КУ МР буенча ОРПОГО белгече, "Тәтеш" ДКУ, МР оешмасы
	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә табигать мохитендә югалган кешеләрне эзләү һәм коткару чаралары планы	1 мартка	
	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә урман янғыннарын сүндерү планы	20 мартка	
	Кама Тамагы муниципаль районының ягулык-энергетика комплексы предприятиеләрендә һәм торак-коммуналь хужалыгы предприятиеләрендә һәлакәтләргә бәйле гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча ведомстволар һәм оешмалар эшләре планы («Стужа» планы)	1 октябрьгә	
	2023/2024 елның кышкы чорында Кама Тамагы муниципаль районының су объектларында иминлекне тәмин итү планы	15 октябрьгә	

	2023/2024 елның кышкы чорында Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә автомобиль юллары буйлап транспортның өзлексез хәрәкәтен тәмин итү буенча ведомстволар һәм оешмалар эшләре планы («Буран» планы).	1 ноябрьгә	
10.	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә авариясез су ташуны тәмин итү буенча оештыру һәм гамәли чаралар комплексын оештыру һәм гамәлгә ашыру. Гидротехник корылмаларның торышын күзәтү	февраль - май	КУ МР, ПСГ КЧСиОПБ, МР авыл жирлекләре башлыклары, ГТС милекчеләре
11.	Кама Тамагы муниципаль районының су объектларында кышкы чорда куркынычсызлык айлыгын уздыруда катнашу	март, ноябрь	КЧСиОПБ МР КУ, ПСГ, ЮХИДИ участогы, МР КУ "Мәгариф идарәсе" МКУ, МР КУ кече суднолар милекчеләре
12.	Гражданнар оборонасы чараларын һәм халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын гамәлгә ашыру буенча методик һәм практик ярдәм күрсәтү:		КУ ПСГ, КУ МР буенча ОРПОГО белгече, МР коткару хезмәтләре житәкчеләре: медицина, коммуналь-техник
	Кама Тамагы муниципаль районының коткару юлы хезмәте	март	
	Кама Тамагы муниципаль районының коткару коммуналь-техник хезмәте	ноябрь	
13.	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә табигый янгыннар китереп чыгарган гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча оештыру һәм гамәли чаралар комплексын оештыру һәм гамәлгә ашыру	апрель-сентябрь	КЧСиОПБ МР, ТР МПСГ, КУ һәм МР буенча МОНДиПР, «Тәтеш урманчылыгы» ДКУ
14.	Жәйге чорда Кама Тамагы муниципаль районының су объектларында иминлек айлыгын уздыруда катнашу	1 июнь- 31 нче август	МР КЧСПБ, КУ ПСГ, Кама Тамагы ГИМС участогы, МР КУ "Мәгариф идарәсе" МКУ
15.	2024 елгы гидротехник корылмаларны язгы ташуга эзерләү чараларын үткәрүдә катнашу	июнь - сентябрь	КУМР, МПСГ КЧСПБ, МР авыл жирлекләре башлыклары, ГТС милекчеләре
16.	2024 елга Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә төп чаралар планын эшләү, килештерү һәм раслау	июль - декабрь	МР КУ КЧСиОПБ рәисе, ПСГ башлыгы, КУ КУ буенча ОРПОГО белгече
17.	Гражданнар оборонасы көчләре реестрын, муниципаль район реестрын төгәлләштерү	20 июньгә кадәр, 15 ноябрьгә кадәр	МР КУ башкарма комитеты житәкчесе, ПСГ КУ житәкчесе, КУМР буенча ОРПОГО белгече

18	Граждан обороны буенча чаралар башкаруны тәмин итә торган оешмалар исемлеген төгәлләштерү	октябрь	КУ МР башкарма комитеты житәкчесе, ТР ПСГ житәкчесе, КУ буенча ОРПОГО белгече
19.	Төзәтмә кертү: Кама Тамагы районында РСЧС ССП звеносы эшчәнлеген тәмин итүче оешмалар исемлеге; муниципаль районның КЧОПБ составы; Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларын үткәргүгә жәлеп ителә торган оешмаларның көчләре һәм чаралары составы, даими эзерлек көчләре	1 декабрьгә кадәр кирәк булганда 10 июнь, 10 декабрьгә кадәр	МР КЧСиОПБ, ПСГ башлыгы, "УГЗ" МКУ башлыгы МР КУ буенча ОРПОГО белгече
20.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының хәвеф-хәтәрсез районнарын халыкны урнаштыруга алдан эзерләү планына төзәтмәләр кертү мөмкин булган хәвеф-хәтәр зоналардан эвакуацияләнә торган матди һәм мәдәни кыйммәтләрне	1 декабрьгә кадәр	КУ МР башкарма комитеты житәкчесе, КУ МР ЭК рәисе, КУ МР башкарма комитеты бүлекләре, ПСГ башлыгы, КУ МР буенча ОРПОГО белгече
21.	2023 елда Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы башлыгы, башкарма комитеты карарларын, күрсәтмәләрен һәм боерыкларын кабул итү өчен гражданнар обороны, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгың куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә муниципаль хокукый актлар проектларын эшләү	ел дәвамында (кушымта) №6)	КУ МР башкарма комитеты житәкчесе, ПСГ башлыгы, КУ һәм ТМР буенча МОНДиПР башлыгы, КУ буенча ОРПОГО белгече
22.	Халыкка фаразлана торган һәм килеп чыккан гадәттән тыш хәлләр һәм халыкның куркынычсызлыгын тәмин итү чаралары турында мәгълүмат чаралары аша оператив хәбәр итү	ел дәвамында	МР башкарма комитеты житәкчесе, "МР УГЗ" МКУ житәкчесе, ММЧ
23.	Кама Тамагы муниципаль районы, «Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге, авыл жирлекләре, торак пунктлар, социаль әһәмияткә ия объектлар, кешеләр тәүлек бие эшли торган объектлар, потенциал куркыныч объектлар һәм халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге белешмәләргә мәгълүмати-белешмә базалары паспортларына коррективка	ай саен	«МР ӨГЗ» МКУ, ПСГ КУ башлыгы, шәһәр һәм авыл жирлекләре башлыклары

24.	Кама Тамагы муниципаль районының ЕДДС эшчәнлегә эчтәлегә һәм аны оештыру	ел дәвамында	МР башкарма комитеты житәкчесе, «УГЗ КУ МР» МКУ житәкчесе
25.	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы муниципаль районның куркынычсызлык паспортларын, потенциал куркыныч объектларны, тормыш белән тәмин итү объектларын һәм социаль эһәмияткә ия объектларны корректировкалау. Кама Тамагы муниципаль районының яңа барлыкка килгән потенциал куркыныч объектларын һәм тормыш тәмин итү объектларын Реестрга керту	ел дәвамында	КЧСиОПБ КУ МР, «МР УГЗ» МКУ житәкчесе, ПОО житәкчеләре
26.	Кама Тамагы муниципаль районының торак пунктларын һәм территорияләрен яңгынан яклау буенча оештыру һәм практик чаралар комплексын гамәлгә ашыру	ел дәвамында	МР КЧСиОПБ, МР буенча МОНДиПР эш төркеме, "ТР яңгың сагы" ДКУ аерым постлары
27.	Муниципаль район территориясендә үткәрелә торган спорт һәм башка массакүләм чараларның куркынычсызлыгын тәмин итү буенча оештыру һәм гамәли чаралар комплексын оештыру һәм гамәлгә ашыру	чаралар уздыру чорында	КЧСиОПБ МР, КУ ПСГ, МОНДиПР по КУ и ТМР, ОМВД России по КУ МР
28.	Гадәттән тыш хәлләрдә зыян күрүчеләргә матди һәм финанс ярдәмә күрсәтү эшен оештыру	ел дәвамында	МР КЧСиОПБ рәисе, ПСГ башлыгы, МР ФБиЗИП, МР КУ буенча ОРПОГО консультанты
29.	Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү, яңгың куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә проектларны эшләүдә һәм муниципаль хокукый актларны үтәүдә муниципаль районның жирле үзидарә органнарына методик ярдәм күрсәтү	ел дәвамында	ММР Советының юридик бүлегә башлыгы, ПСГ башлыгы, КУ һәм ТМР буенча МОНДиПР башлыгы, МР КУ буенча ОГОда ОРПның әйдәп баручы консультанты
2. ТСЧС идарәсенә идарә органнарын, көчләрен һәм чараларын һәм звеносын, вазыйфаи затларны, белгечләргә һәм халыкны эзерләү чаралары:			
а) идарә органнары, ГО көчләре һәм чаралары һәм ТСЧС звеносын эзерләү			
1.	Кама Тамагы муниципаль районының эвакуация пунктлары кабул итү бүлмәләрен практикада тикшерү		КУ МР ЭК рәисе, КУ МР ПЭП башлыклары, КУ КУ буенча ОРПОГО белгече
	«Кама Тамагы татар мәктәбе» муниципаль бюджет мәгариф учреждениесе базасында 2нче ПЭП»	20 гыйнвар	
	11 нче ПЭП «Олы Кариле УББМ» МБМУ базасында	17 февраль	
	1нче ПЭП РДК базасында	14 нче октябрь	

2.	“Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының коткару медицина хезмәте белән идарә итү гражданнар оборонасын тыныч вакытта сугыш вакытына күчәргәндә дошманның заманча җиңелү чараларын куллану шартларында” темасына махсус өйрәнүдә катнашу	16-17 март	МР коткару коммуналь-техник хезмәте, “МР УГЗ” МКУ җитәкчесе, МР КУ буенча ОРПОГО белгече
3.	Вакытлыча урнаштыру пунктларын гамәли яктан җәелдерү һәм аларның гадәттән тыш хәлләрдә эвакуацияләнгән халыкны беренче чиратта эвакуацияләүне оештыруга әзерлеген тикшерү	апрель октябрь	КУМР КЧСиОПБ, ПСГ рәисе, КУ КУ буенча ОРПОГО белгече, ПВР башлыклары
4.	“Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының коткару коммуналь-техник хезмәте белән гражданнар оборонасын тыныч вакытта сугыш вакытына күчәргәндә, дошман тарафыннан хәзерге җиңелү чараларын куллану шартларында коткару коммуналь-техник хезмәте белән идарә итү” темасына махсус өйрәнүдә катнашу	16-17 ноябрь	МР КУ коткару медицина хезмәте җитәкчесе, “МР УГЗ” МКУ, КУ МР буенча ОРПОГО белгече
5.	Татарстан Республикасының коткару хезмәтләре белән “Аны хәрби вакытка күчәргәндә гражданнар оборонасы чараларын үтәүне оештыру, шулай ук дошманның хәзерге җиңелү чараларын куллану куркынычы шартларында хәрби конфликтлар барышында” (ГО буенча бөтенроссия штаб күнегүләре уздыру чорында) темасына команда-штаб өйрәнүләрендә катнашу	октябрь	МР ДКУ, МР УГЗ КУ МР транспорт белән тәэмин итүнең коткару хезмәте җитәкчесе, МР КУ буенча ОРПОГО белгече
6.	Кама Тамагы муниципаль районының жирле үзидарә органнары һәм оешмалары белән гражданнар оборонасы буенча штаб күнегүләрендә катнашу	октябрь	ГОМР штабы, МР КУ коткару хезмәтләре штаблары, МР ЭК, КПУФ Ку МР, ТР ПСГ башлыгы, “УГЗКУ МР” МКУ башлыгы, КУМР буенча ОРПОГО белгече
7.	Жылыту һәм туклану станцияләрендә урнашкан өлешләрне практикада җәелдерү	октябрь	КЧСи ОПБ рәисе МР, ПСГ, райпо
8.	Төп зарарланулар (массакуләм жәрәхәтләр, радиация зарарланулары, АХОВ агулануы, массакуләм йогышлы авырулар) вакытында хәрәкәтләрне җайга салу буенча медицина формироваиеләрен тренировкалар уздыру, җыелма мобиль эпизоотиягә каршы отряд белән	аерым план буенча (7 нче кушымта)	«МР УГЗ» МКУ җитәкчесе, «Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, «Кама Тамагы дәүләт ветеринария берләшмәсе» ДБУ җитәкчеләре

9.	Кама Тамагы муниципаль районы оешмаларында, гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль подсистемасының идарә органнары, Кама Тамагы звеносы көчләре белән тренировкалар һәм өйрәнүләр	аерым план буенча (8 нче кушымта)	МР КУ КЧСиОПБ рәисе, ПСГ КУ, "МР УГЗ" МКУ, МР оешмасы
б) вазыйфаи затларны, белгечләрне һәм халыкны эзерләү			
1.	ГО өлкәсендәге эшчәнлеккә йомгак ясау, гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, 2022 елда су объектларында кешеләрнең янгын куркынычсызлыгын һәм куркынычсызлыгын тәмин итү һәм 2023 елга бурычлар кую буенча укыту-методик жыйым	гыйнвар	КУ МР, КУПСГ башкарма комитеты житәкчесе, коткару хезмәтләре житәкчеләре, МР оешмалары житәкчеләре
2.	Кама Тамагы муниципаль районының эвакуация комиссиясе эгъзалары белән укыту-методик жыйым	март	МР ЭК рәисе һәм эгъзалары, КУ КУ буенча ОРПОГО белгече
3.	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә сугыш вакытында һәм гадэттән тыш хәлләрдә оешмаларның тотрыклы эшләвен арттыру комиссиясе эгъзалары һәм эш төркемнәре эгъзалары белән укыту-методик жыйым	квартал саен	МР ПУФ комиссиясе рәисе, МР башкарма комитетының икътисад бүлеге, КУ МР буенча ОРПОГО белгече
4.	Казан шәһәре оешмалары һәм Кама Тамагы муниципаль районы эвакуация органнары вәкилләренең халыкны эвакуацияләүне планлаштыру, аны кабул итү һәм урнаштыру мәсьәләләре буенча уртак киңәшмә үткөрү	май	КУ МР ЭК рәисе, КУ КУ буенча ОРПОГО белгече
5.	Тормыш эшчәнлегенә иминлегенә нигезләре буенча Бөтенроссия ачык дәресләр эзерләү һәм уздыру	март, апрель, сентябрь, октябрь	МР КУ, "Мәгариф идарәсе" МКУ, ПСГ, МР
6.	Балаларны яклау көнен оештыру һәм үткөрү	15 апрель - 24 нче май	МКУ «Управления образования» КУ МР, КУ ПСГ, ОО КУ МР
7.	Балалар иминлегенә айлыгын оештыру һәм үткөрү	20 август- 20 нчы сентябрь	"Мәгариф идарәсе" МКУ МР, ПСГ, МР КУ
8.	Гражданнар оборонасы айлыгын оештыру һәм үткөрү	октябрь	КУ МР башкарма комитеты житәкчесе, ПСГ башлыгы, коткару хезмәтләре, МР оешмалары житәкчеләре, КУ МР буенча ОРПОГО белгече
9.	2024 елга гражданнар оборонасы, гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгы мәсьәләләре буенча төп чараларны планлаштыру	октябрь	КУ МР башкарма комитеты житәкчесе, ПСГ башлыгы, коткару хезмәтләре, МР оешмалары житәкчеләре, КУ МР буенча ОРПОГО белгече

10.	Житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәләрендә, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә эшләмәгән халыкны әзерләү	ел дәвамында	МР башкарма комитеты житәкчесе, "УГЗ МР" МКУ, УКП, КУ буенча ОРПОГО белгече
11.	Укучыларны «Тормыш иминлеге нигезләре» курсы һәм «Тормыш иминлеге» дисциплинасы буенча әзерләү	уку елы дәвамында	мәгариф оешмалары житәкчеләре, «ОБЖ» курсы һәм «БЖД» дисциплинасы укытучылары, МР КУ студентлары һәм студентлары
12.	Штаттан тыш авария-коткару формираниеләре һәм штаттан тыш формираниеләре составына кермәгән оешмаларның гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәүне тәмин итү буенча хезмәткәрләренә эш аеның беренче ае дәвамында гадәттән тыш хәлләрдә елына кимендә бер тапкыр эш алып барганда инструктаж үткәру	оешмалар хезмәткәрләрен әзерләү планнары буенча	оешмалар житәкчеләре, башкарма комитет
13.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Гадәттән тыш хәлләргә кичәтү һәм бетерү һәм янгың куркынычсызлыгы тәмин итү комиссиясе утырышы	МР КЧСиОПБ эш планы буенча (2 нче кушымта)	МР КЧСиОПБ рәисе, «МР КТ УГЗ» МКУ житәкчесе
14.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының эвакуация комиссиясе утырышы	квартал саен МР ЭК эш планы буенча (3 нче кушымта)	КУ МР ЭК рәисе, КТ МР ЭК әгъзалары, КУ МР буенча ОРПОГО белгече
15.	Сугыш вакытында һәм Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә гадәттән тыш хәлләрдә оешмалар эшчәнлегенә тотрыклылыгы арттыру комиссиясе әгъзалары һәм эшче төркемнәр әгъзалары белән утырышлар	квартал саен КПУФ КУМР эш планы буенча (4 нче кушымта)	КТ МР ПУФ комиссиясе рәисе, КТ МР башкарма комитетының икътисад бүлеге, КТ МР буенча ОРПОГО белгече
16.	РСЧС ТПның Кама Тамагы звеносы һәм гражданнар оборонасы җаваплы затларын һәм белгечләрен әзерләү	ТР ГО һәм ЧС буенча УМЦ комплектлау планы буенча	КТ МР башкарма комитеты житәкчесе, ТР ПСГ житәкчесе, КТ МР буенча ОРПОГО белгече, РСЧС ТПның ГО һәм Кама Тамагы звеносы житәкчеләре һәм вазыйфай затлары
17.	Гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итү буенча штаттан тыш формираниеләр составына кермәгән оешмалар хезмәткәрләрен әзерләү	оешмалар хезмәткәрләрен әзерләү планнары буенча	КУМР оешмалары житәкчеләре
18.	ГО оешмалары өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле хезмәткәрләр белән дәрәсләр, семинарлар үткәру	ай саен	ПСГ КТ начальнигы, КТ МР буенча ОРПОГО белгече, КТ МР оешмалары
в) күргәзмә эшчәнлеге, иҗтимагый, мәдәни-массакуләм, спорт һәм башка чаралар			

1.	«Тормыш иминлеге нигезләре» курсы буенча Татарстан Республикасы ел укытучысы» республика конкурсын уздыруда катнашу	октябрь - ноябрь	МР башкарма комитеты житәкчесе, «УГЗ КТ МР» МКУ житәкчесе, УКП КТ МР башлыклары, КТ МР буенча ОРПОГО белгече
2.	«Тормыш эшчәнлеге иминлеге нигезләре» курсы буенча иң яхшы гомуми белем бирү оешмасына смотр-конкурс	апрель - май	МР КУ башкарма комитеты житәкчесе, МР КТ "Мәгариф идарәсе" МКУ, ПСГ, КТ МР ОО, КТ МР буенча ОРПОГО белгече
3.	Кама Тамагы муниципаль районының гомуми белем бирү оешмалары укучылары арасында «Иминлек мәктәбе» район слет-ярышы	апрель - май	КТ МР башкарма комитеты житәкчесе, КТ МР "Мәгариф идарәсе" МКУ, ТР ПСГ КУ, МР КТ МР
4.	«Янгыннан иреклек саклауның иң яхшы бүлекчәсе» исеменә район смотр-конкурсы	май	МР башкарма комитеты житәкчесе, МТК КТ буенча МОНДиПР, КУ ПСГ, ДПО КТ МР
5.	Мәгариф, сәламәтлек саклау һәм социаль яклау учреждениеләренә янгынга каршы иң яхшы торышына район конкурсы	10 октябрь 30 декабрьгә кадәр	КТ МР башкарма комитеты, КТ һәм Т буенча МОНДиПР, МР учреждениеләре һәм оешмалары житәкчесе
6.	Ел саен үткәрелә торган «Хезмәт 01 иң яхшы стендына республика конкурсын уздыруда катнашу кисәтә»	1 июнь-1 сентябрь	МР башкарма комитеты житәкчесе, ТР ГТХ башлыгы, МР, ДОУ һәм МР "Мәгариф идарәсе" МКУ башлыгы
7.	Ел саен үткәрелә торган «Янгыннардан торакны саклагыз» дигән иң яхшы стендка республика конкурсын уздыруда катнашу	1 июнь-1 сентябрь	МР башкарма комитеты житәкчесе, ТР ГТХ башлыгы, МР, ДОУ һәм МР "Мәгариф идарәсе" МКУ башлыгы
8.	Муниципаль район гомуми белем бирү оешмаларының 1-11 сыйныф укучылары арасында "Бозда һәм суда уяу булачакмын" темасына рәсем һәм видеороликлар район конкурсы	1 октябрь 30 нче ноябрь	МР башкарма комитеты житәкчесе, ТР МПСГ башлыгы, МР "Мәгариф идарәсе" МКУ, ДОУ һәм МР ОО.
9.	Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә эшләүче халыкны укыту өчен иң яхшы укыту-матди базага район смотр-конкурсы	октябрь-ноябрь	МР башкарма комитеты житәкчесе, ТР ПСГ башлыгы, МР КУ оешмасы башлыгы
10.	«Тормыш эшчәнлеге иминлеге нигезләре» курсы буенча Татарстан Республикасының иң яхшы гомуми белем бирү оешмасына смотр-конкурс үткәрү	апрель -май	МР "Мәгариф идарәсе" МКУ житәкчесе
3. Татарстан Республикасы идарә органнарының, көчләрнең һәм чараларының чаралары			гамәлләргә әзерлеген тикшерү

1.	“Тәтеш урман хужалыгы” ДБУда янғын куркынычы сезонна эзерлекне оештыру һәм урман фонды территориясендә янғынга каршы профилактик чаралар башкаруны тикшерү	март - апрель	КЧСиОПБ КУ МР, ПСГ «Тәтеш урман хужалыгы» ДБУ
2.	РСЧС ТПның Кама Тамагы звеносының идарә органнары, көчләре һәм чаралары эзерлеген тикшерү:		
	куркынычларны йомшарту һәм 2023 елның язгы ташу куркынычы булган гадәттән тыш хәлләргә җавап бирү буенча	март	КЧС һәм МР ОПБ, ПСГ КУ, СП башлыклары
	2021 елның янғын куркынычы сезоннда табигый янғыннар белән бәйлә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча	апрель	КЧСи ОПБ КУ МР, ПСГ уртак предприятие башлыклары
	урманнарны янғыннан саклау буенча 2023 елның янғын куркынычы сезоннда	март - апрель	КЧСиОПБ КУ МР, КУ ПСГ, «Тәтеш» ДКУ уртак предприятие башлыклары
	ягулык-энергетика комплексы предприятиеләрендә һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендә аварияләргә бәйлә гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча	август - сентябрь	КЧСиОПБ КУ МР, ТЭК һәм ТКХ оешмалары
	кышкы чорда автомобиль юллары буйлап транспортның өзлексез хәрәкәтен тәмин итү буенча	сентябрь - октябрь	КЧСи ОПБ КУ МР, ПСГ КУ, «Татавтодор» АЖенең Кама Тамагы Апас филиалы
	кышкы чорда су объектларында иминлекне тәмин итү буенча	октябрь - ноябрь	КЧСиОПБ МР, Кама Тамагы ГИМС участогы, ПСГ КУ, СП башлыклары
3.	Кешеләр күп була торган объектларга, Кама Тамагы муниципаль районының куркыныч объектларына һәм тормыш тәмин итү системалары объектларына иминият фондлары документларын төзүне тикшереп тору	ел дәвамында	КЧСиОПБ КУ МР рәисе, КУ ПСГ, МОНДиПР поКУ һәм МР башлыгы, белгеч ОРПВОГО по КУ МР
4.	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә гидротехник корылмаларның декларация алды тикшерүләрен уздыруда катнашу	ел дәвамында	КУ ПСГ башлыгы, ГТС баланс тотучылары
5.	ЧСны бетерү өчен җирле үзидарә органнары төзи торган запасларны (резервларны) туплауны, саклауны, күмүне, тулыландыруны һәм алардан файдалануны тикшереп тору	квартал саен	МР башкарма комитеты, ТР ПСГ икътисад бүлеге, белгеч ОРПВОГО по КУ МР
а) планлы тикшерүләр			

1.	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы таләпләренә үтәлешен, халыкны һәм территорияләренә гадәттән тыш хәлләрдән саклау, күзәтчелек субъектларының янгын куркынычсызлыгы буенча планлы тикшерүләр	аерым план буенча	КУ һәм МР буенча МОНДиПР, ТР ПСГ, МР КУ оешмасы
б) күзәтчелек эшчәнлегә чаралары			
2.	Сезонлы янгын-профилактик операцияләренә гамәлгә ашыру:		МР башкарма комитеты житәкчесе, КУ һәм ТМР буенча МОНДиПР, СП башлыклары, оешмалар житәкчеләре
	"Яңа ел"	гыйнвар, декабрь	
	"Янгынга каршы махсус режим"	гыйнвар, апрель - май, декабрь	
	"Водоиник"	апрель сентябрь-октябрь	
	"Жинү"	апрель - май	
	"Ял"	апрель - июнь	
	"Жәй"	апрель	
	"Мәктәп"	июль - август	
	"Атау"	сентябрь - октябрь	
3.	Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә «Торак» янгын-профилактика операциясен оештыру һәм үткәру	гыйнвар-декабрь	КУ һәм ТМР буенча МОНДиПР ПСГ КУ
4.	Янгын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә урман кишәрлекләре белән чиктәш торак пунктлар территорияләрен профилактик тикшерү үткәру	апрель-май	КУ һәм ТМР буенча МОНДиПР, ПСГ
5.	«Игътибар - жәй» чарасын үткәру	май	КУ һәм МР буенча МОНДиПР, ПСГ
6.	Янгын күзәтчелеген гамәлгә ашыру һәм гамәлгә ашырыла торган вәкаләтләр кысаларында урман фондында янгын куркынычсызлыгы нормаларының һәм кагыйдәләренә үтәлешен тикшерү	ел дәвамында	КУ һәм ТМР буенча МОНДиПР, «Тәтеш урманчылыгы» ДКУ
7.	Социаль өлкә объектларының янгын куркынычсызлыгын тәмин итү	ел дәвамында	КУ һәм ТМР буенча МОНДиПР
8.	Янгын куркынычсызлыгы чараларын оештыру һәм пропагандалау	ел дәвамында	КУ һәм МР буенча МОНДиПР
в) махсус тикшерүләр			
1	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы идарә органнарына, гражданнар оборонасы көчләренә һәм халкына хәбәр итүнең жирле системасы эшен тикшерү үткәру, шул исәптән:		РУЭС, КУ ПСГ «МР УГЗ» МКУ

	халыкка хэбэр итүнең соңгы чараларын кертмичә, халыкка хэбэр итү системаларын техник тикшерүләр	көн саен	
	су басу һәм янғын куркынычы янаган чорларга эзерләнгәндә халыкка хэбэр итү системаларының эзерлеген тикшерү	март-апрель	
	жирле һәм локаль мәгълүмат системаларын тикшерү, шул исәптән КСЭОН системалар эше турында акт төзү белән	Мартның һәм октябрьнең беренче мохите	
V. Кама Тамагы муниципаль районының Кама Тамагы янғын-коткару гарнизоны башлыгы житәкчелегендә уздырыла торган чаралар			
1. Төп планлаштыручы һәм хисап документларын эшләү			
1.	Районда гадәттән тыш хәлләр һәм хәлләр турында оператив мәгълүмат эзерләү	көн саен	МКУ «УТЗ КУ МР», ДДС
2.	Табель нигезендә Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының вакытлы донесениеләрен төзү	Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы ТСД нигезендә	МКУ «УТЗ КУ МР», ДДС
3.	Районда үткәрелгән өйрәнүләр һәм күнегүләр турында хисаплар төзү	аерым план буенча	«МР УТЗ» МКУ
4.	Кама Тамагы янғын сүндерү-коткару гарнизонының янғыннарны сүндерү һәм Кама Тамагы янғын-коткару гарнизоны территориясендә һәлакәт-коткару эшләрен уздыру өчен көчләрен һәм чараларын чыгу расписаниесенә төзәтмәләр кертү	май-декабрь	начальник урынбасары ПСГ КУ
5.	2022 елга гарнизон чаралары планын эшләү	декабрь	начальник урынбасары ПСГ КУ
6.	Юл-транспорт һәлакәте белән бәйле гадәттән тыш хәл булган Кама Тамагы муниципаль районы автомобиль юлларын каплау планына төзәтмәләр кертү	25 декабрьгә кадәр	начальник урынбасары ПСГ КУ
7.	ДПО жыелма реестрын алып бару һәм корректировкалау	ел дәвамында	начальник урынбасары ПСГ КУ
2. Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өлкәсендәге төп чаралар, су объектларында янғын куркынычсызлыгын һәм кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү			
1.	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2011 елның 29 апрелендәге 651-р номерлы боекынын гамәлгә ашыруны Татарстан Республикасы торак пунктларында янғыннан иреклек саклау бүлекчәләрен төзү өлешендә тикшереп торы	даими	начальник ПСГ КУ

2.	Оператив төркөмнәр чыгууга һәм контрольдә тотуга бәйлә мөмкин булган сезонлы гадәттән тыш хәлләргә йогынты ясау: юлларда транспортның өзлексез хәрәкәтен тәмин итү («Буран» планы) белән бәйлә вәзгыять; су басу обстановкасы ("Язгы ташу" планы); фронтны үтү өчен куркыныч метеорология күренешләрен; һава температурасының түбәнәюенә бәйлә вәзгыять ("Стужа" планы); урман янгыннары белән бәйлә вәзгыять, урман янгыннарын сүндерү планын үтәү	КЧСиОПБ рәисе карары буенча	КУ ПСГ башлыгы, оператив төркөмнәр
3.	Кешеләр күпләп жыела торган район дәрәжәсендәге чараларны уздыру чорында янгын куркынычсызлыгын тәмин итү	Үткөрү чорында	КУ ПСГ башлыгы
4.	Гражданнар оборонасы айлыгын үткөрүдә катнашу	октябрь	КУ ПСГ башлыгы, белгеч ОРПвОГО по КУ МР
5.	Халыкка фаразлана торган һәм килеп чыккан гадәттән тыш хәлләр һәм халыкның куркынычсызлыгын тәмин итү чаралары турында мәгълүмат чаралары аша оператив хәбәр итү	ел дәвамында	ПСГ башлыгы, "МР УГЗ" МКУ житәкчесе, ММЧ житәкчесе
6.	Халык белән суда (телевидениедә, радиода, газетادا, мәгариф оешмаларында) куркынычсызлык мәсьәләләре буенча профилактик эш оештыру	атна саен	ПСГ башлыгы, "УГЗ КУ МР" МКУ житәкчесе, ММЧ житәкчесе
3. Идарә органнарын, ГО көчләрен һәм чараларын һәм чараларын һәм ТСЧС звеносын, вазыйфаи затларны, белгечләрен һәм халыкны әзерләү чаралары: а) идарә органнары, ГО көчләре һәм чаралары һәм ТСЧС звеносын әзерләү			
1.	Муниципаль районның ЕДДС һәм ДДС дежур сменалары белән тренировкалар	көн саен	начальник ПСГ КУ, "УГЗ КУМР" МКУ, ДДС оешмалары
2.	Тыныч һәм сугыш вакытында билгеләнү буенча гамәлләргә әзерлеккә китерү буенча тактик-төзелеш дәрәсләре	аерым план буенча	КУ ПСГ башлыгы, "КУМР УГЗ" МКУ башлыгы, МОНДиПР, белгеч, КУМ буенча ОРПОГО
3.	Гражданнар оборонасы буенча штаб күнегүләрендә катнашу	октябрь	КУСГ башлыгы белгеч ОРПвОГО по КУ МР

4.	Кешеләр күп була торган биналарда янғын-тактик өйрәнүләр һәм янғын-тактик бурычларны хәл итү дәрестәре үткәрү	аерым план буенча	начальник ПСГ КУ
5.	Граждан персоналы белән ижтимагый-дәүләт эзерлеге буенча дәрестәр	һөнәри эзерлек дәрестәрен үткәргән көннәрдә ай саен 4 сәгать	начальник ПСГ КУ
6.	Граждан персоналы белән мәгълүмат (хокукый, икътисадый, сәяси, техник)	Айга бер тапкыр, ОГП буенча дәрестәр үткәрү сәгатендә, 20 мин ка кадәр.	начальник ПСГ КУ
б) вазыйфай затларны, белгечләрен һәм халыкны эзерләү			
1.	Ирекле янғын сүндерү-коткару бүлекчәләренең шәхси составын оештыру һәм эзерләү	график буенча	начальник ПСГ КУ
2.	Муниципаль район оешмаларының ГОЧС буенча структур бүлекчәләр житәкчеләре (хезмәткәрләре) белән дәрестәр оештыру һәм үткәрү	ай саен	начальник ТР ПСГ КУ, белгеч ОРПВОГО по КУ МР
в) күргәзмә эшчәнлеге, ижтимагый, мәдәни-массакуләм, спорт һәм башка чаралар			
1.	Бәйрәмгә багышланган тантаналы чаралар эзерләүне һәм уздыруны оештыру: Бөтендөнья гражданныр оборонасы көне (1 март); Янғын сагы көне; Жиңү көннәре; Ил гражданныр оборонасының 91 еллыгы (4 октябрь); Коткаручы көне	1 нче март апрель май 4 нче октябрь декабрь	начальник ПСГ МОНДиПР, белгеч ОРПВОГО по КУ МР
2.	Тормыш эшчәнлеге иминлеге нигезләре буенча Бөтенроссия ачык дәрестәрен үткәрүдә катнашу	март, апрель сентябрь, октябрь	ПСГ КТ начальнигы, ОНПР, белгеч ОРПВОГО по КУ МР
3.	«Үлемсез полк» Бөтенроссия акциясенең тантаналы чараларын оештыруда һәм уздыруда катнашу	9 нче май	начальник ПСГ КУ
4.	Гражданнырны массакуләм мәгълүмат чаралары аша янғыннар белән хәлләр һәм янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәү турында хәбәр итү	даими	ПСГ КТ начальнигы, МОНДиПР
5.	Янғыннарны кисәтү буенча Күрсәтмә-агитация материаллары (белешмәлекләр, экспресс-мәгълүмат) житкерең, уздырыла торган чараларның сезонлылыгыннан чыгып	даими	ПСГ КТ начальнигы, МОНДиПР
6.	Янғын сүндерү-коткару техникасын күрсәтү белән ачык ишекләр көннәре үткәрү	ел дәвамьнда	ПСГ КТ начальнигы, МОНДиПР

4. Татарстан Республикасы идарә органнарының, көчләрнең һәм чараларының чаралары		гамәлләргә әзерлеген тикшерү
1.	Янгынга каршы су белән тәмин итү чыганакларының торышын тикшерү	КУ житәкчесе урынбасары, каравыл башлыклары
2.	Эш башкаруны оештыру, документларның үтәлешен тикшереп тору, гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү, архив эше	начальник урынбасары КУ ПСГ, белгеч ОРПвОГО по КУ МР

Кама Тамагы муниципаль районы
Башкарма комитетының 2023елның 3
апрелендәге 406 номерлы карарына 2 нче
кушымта

**2023 елга Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының
идарә органнарын, гражданнар оборонасы көчләрен һәм гадәттән тыш
хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең территориаль өстәмә системаларын эзерләү
буенча оештыру-методик күрсәтмәләр**

Әлеге Оештыру-методик күрсәтмәләр Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләргә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү максатында эшләнгән.

I. Төп бурычлар

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының идарә органнарының, гражданнар оборонасы көчләренең һәм ТСЧСның гражданнар оборонасы өлкәсендәге бердәм дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга, халыкны һәм территорияләргә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклауга юнәлдерелгән белемнәрне, күнекмәләргә һәм күнекмәләргә камилләштерүне, халыкның иминлеген тәэмин итү өчен гадәттән тыш хәлләрнең хәвеф-хәтәрләрен һәм нәтижәләрен йомшартуны, оборона потенциалын ныгытуны, тотрыклы социаль-иқтисадый үсешне камилләштерүне, шулай ук халыкны тыныч һәм сугыш вакытында яклау системасын камилләштерүне төп бурыч дип санарга.

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының идарә, гражданнар оборонасы көчләре һәм ТСЧС органнарын эзерләүнең төп бурычлары дип түбәндәгеләрне санарга:

а) гражданнар оборонасы өлкәсендә:

халыкны яклауга заманча карашларны, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә исәпкә алып, гражданнар оборонасы өлкәсендә норматив хокукый һәм методик базаны камилләштерү эшен дәвам итү;

хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә барлыкка килә торган хәвефләрдән халыкны яклау ысулларын һәм ысулларын, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә камилләштерү;

заманча социаль-иқтисадый шартларны исәпкә алып, гражданнар оборонасы мәсьәләләргә буенча Кама Тамагы муниципаль районының норматив хокукый базасын үстерү;

гражданнар оборонасы идарэ органнарын һәм көчләрен заманча илебез техникасы һәм экипировкасы, авиация-коткару технологияләре һәм медицина жиһазлары белән тээмин итү буенча алга таба эшләр башкару;

гражданнар оборонасы белән идарэ итү системасын, хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган куркынычлар турында халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасын камилләштерү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр булганда;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын гражданнар оборонасы максатларында туплау, саклау һәм куллану эшләрен активлаштыру;

халыкны күмәк һәм индивидуаль яклау чараларын исәпкә алуны, аларның эчтәлеген һәм алардан файдалануны оештыруны камилләштерү, халыкны эвакуацияләүне планлаштыру, куркынычсыз районнарда матди һәм мәдәни кыйммәтләрне планлаштыру, гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын үтәү өчен яңа заманча техник чаралар һәм технологияләр кертү;

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системаларының эзерлеген арттыру чараларын үтәү;

халыкның билгеләнгән категорияләрен индивидуаль яклау чаралары белән тээмин ителешнең таләп ителгән дәрәжәсен үтәү чараларын күрү;

халыкны эзерләү, гражданнар оборонасы өлкәсендә вазыйфаи затларны һәм хезмәткәрләргә укуының яңа программаларын һәм ысулларын эшләүне активлаштыруны, шул исәптән компьютер технологияләрен һәм гадәттән тыш хәлләрдә үз-үзенне тоту һәм гамәлләр башкару күнекмәләрен үстерү тренажерларын кулланып;

мәгариф оешмаларында, Татарстан Республикасының гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча укуы-методика үзәгендә һәм аның Яшел Үзән филиалында халыкның тиешле төркемнәрен мәжбүри эзерләүне;

гражданнар оборонасы буенча команда-штаб (штаб) өйрәнүләренең һәм күнекмәләренең, шулай ук гражданнар оборонасы органнары һәм көчләре белән тактик-махсус һәм махсус өйрәнүләренең сыйфатын һәм нәтижәлелеген күтәрү;

б) халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

заманча социаль-икътисадый шартларны исәпкә алып, халыкны һәм территорияләргә яклауның нәтижәлелеген арттыруга юнәлдерелгән закон һәм норматив хокукый базаны камилләштерү;

идарэ, элементә, мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү системаларының, шулай ук гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән көчләргә һәм чараларның тиешле эзерлек дәрәжәсен тээмин итү;

табигый, техноген һәм башка характердагы хәвеф-хәтәрләргә мониторинглау һәм анализлау һәм аларга каршы тору;

гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычын киметү, гражданнарның сәламәтлеген саклау, гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта әйләнә-тирә мохиткә зыян күләнмәрен һәм матди югалтуларны киметү буенча превентив чаралар күрү;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ТСЧС барлык дәрәжәләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планнарын гамәлгә ашыру;

тормыш эшчәнлегә иминлегә культурасы мәсьәләләре буенча халыкны әзерләүне камилләштерү;

критик яктан мөһим һәм потенциал куркыныч объектларның якланганлыгы дәрәжәсен күтәрү, гадәттән тыш хәлләрдә аларның эшләвенә тотрыклылыгын тәмин итү;

кешеләр күпләп була торган урыннарда халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү системаларын үстерү;

халыкка кирәкле ярдәм күрсәтү чараларының нәтижелелеген арттыру максатларында ашыгыч оператив хезмәтләрнең мәгълүмати хезмәттәшлеген камилләштерү;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ТСЧС эшчәнлегенә өстенлекле бурычы буларак гадәттән тыш хәлләрне кисәтүне тәмин итү;

милли куркынычсызлыкка чакыруларны һәм янауларны исәпкә алып, гадәттән тыш хәлләрдә хәвеф-хәтәрләр белән идарә итү ысулларын камилләштерү;

гадәттән тыш хәлләрдә хәвеф-хәтәрләр белән идарә итүнең яңа механизмнарын кертү һәм алар барлыкка килгән очракта зыян күләмнәрен киметү нигезендә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ТСЧС ын үстерү;

халыкның тормыш эшчәнлегә иминлеген тәмин итүнең комплекслы системаларының эшләвен камилләштерү;

халыкны һәм территорияләренә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашыручы ижтимагый берләшмәләрнең ролен күтәрү;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ТСЧС идарә органнары һәм көчләре эшчәнлеген камилләштерү;

халыкның тормыш эшчәнлегә иминлеген тәмин итүнең комплекслы системаларын кертү;

авария-коткару эшләрен башкарганда халыкның гадәттән тыш хәлләрдән яклау дәрәжәсен күтәрү һәм заманча технологияләр һәм ысуллар кертү;

Россия Федерациясе Гражданның оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының (алга таба - Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы) вәкаләтләре кысаларында террорчылыкка каршы торучу чараларын гамәлгә ашыру.

в) яңгыр куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә:

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә яңгыр куркынычларын бәяләү, аларны булдырмау буенча бурычлар комплексын билгеләү;

яңгыр нәтижеләрендә өченче затларга зыян китерү куркынычын исәпкә алып, норматив-хокукый базаны камилләштерү;

халыкның һәм яңгырнан саклау объектларының якланганлыгы дәрәжәсен сыйфатлы арттыруны тәмин итү;

авиация һәм заманча мәгълүмат технологияләрен кулланып урман

янгыннарын ачыклау һәм сүндерүнең нәтижәлелеген арттыру;

Янғын куркынычсызлыгы өлкәсендә дәүләт фәнни-техник сәясәтен эшләү һәм гамәлгә ашыру.

г) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә:

су объектларында үз-үзләрен хәвефсез тоту күнекмәләрен булдыру максатларында халыкны эзерләүне камилләштерү;

су объектларында кешеләрнең иминлеген тәмин итү өлкәсендә норматив хокукый базаны үстерү һәм камилләштерү;

аз үлчәмле судноларның авария хәлен кисәтү һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү буенча профилактик чараларның нәтижәлелеген арттыру;

су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү мәсьәләләре буенча барлык дәрәжәдәге ТСЧС идарә органнарының һәм көчләренең үзара хезмәттәшлеген камилләштерү, шул исәптән су объектларында кешеләрне эзләү һәм коткару мәсьәләләре буенча;

д) бердәм мәгълүмат сәясәтен тәмин итү өлкәсендә:

көндәлек эшчәнлектә һәм гадәттән тыш хәлләр, янгыннар һәм төрле оператив вакыйгалар барлыкка килгәндә, шул исәптән юл-транспорт вакыйгаларында, су объектларындагы вакыйгалар, шулай ук экстремаль һәм оештырылмаган туризм белән бәйле вакыйгалар барлыкка килгәндә халыкның иминлеге культурасын булдыру һәм камилләштерү;

гражданнар оборонасы өлкәсендәге эшчәнлекне мәгълүмати тәмин итү рәвешләрен һәм ысулларын камилләштерү, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгы һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгы, электрон, басма массакуләм мәгълүмат чаралары, интернет-ресурслар, тышкы реклама мөмкинлекләреннән актив файдалану;

гадәттән тыш хәлләр һәм хәлләр килеп чыгу куркынычы турында һәм алар барлыкка килгәндә халыкка үз вакытында һәм объектив мәгълүмат бирү.

2. Районның жирле үзидарә органнары житәкчеләренә идарә органнарын, гражданнар оборонасы көчләрен, Кама Тамагы муниципаль районы ТСЧС һәм аның звеноларын эзерләү буенча төп көчләренә түбәндәгеләргә юнәлдерүне тәкъдим итәргә:

Россия Федерациясе Президентының 2018 елның 11 гыйнварындагы 12 номерлы Указы белән расланган 2030 елга кадәр чорга халыкны һәм территорияләренә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә дәүләт сәясәте нигезләрен гамәлгә ашыру чаралары комплексын оештыру;

2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен гадәттән тыш хәлләрне кисәтү системасын үстерүне һәм халыкның тормыш эшчәнлегенә иминлеген тәмин итүне исәпкә алып гамәлгә ашыру;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ТСЧС звеноларының идарә органнарының, көчләренең һәм чараларының хәвеф-хәтәрне йомшарту һәм су басу куркынычы булган гадәттән тыш хәлләргә жавап бирү гамәлләренә эзерлеген тикшерүне оештыру;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы ТСЧС звеноларының идарә органнарының янғын куркынычы сезонында табигый янғыннарга бәйле гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү гамәлләренә эзерлеген тикшерүне оештыру;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы ТСЧС звеноларының идарә органнарының, көчләренә һәм чараларының кышкы чорда Татарстан Республикасы ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалыгы предприятиеләрендә һәлакәтләргә бәйле гадәттән тыш хәлләрне бетерү гамәлләренә эзерлеген тикшерүне оештыру;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы ТСЧС звеноларының идарә органнарының, көчләренә һәм чараларының Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә автомобиль юллары буйлап транспортның өзлексез хәрәкәтен тәмин итү гамәлләренә эзерлеген тикшерүне оештыру;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ТСЧС звеноларының идарә органнарының, көчләренә һәм чараларының кышкы чорда су объектларында куркынычсызлыкны тәмин итү гамәлләренә эзерлеген тикшерүне оештыру;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә су басу куркынычы чорындагы хәвеф-хәтәрләрне йомшарту һәм гадәттән тыш хәлләргә җавап бирү планын эшләү (корректировкалау);

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә табигый янғыннар аркасында торак пунктларны яклау буенча күзәтчелек-профилактик һәм оператив-тактик чараларны оештыру планын эшләү (корректировкалау);

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә табигый мохитендә югалган кешеләрне эзләү һәм коткару чаралары планын эшләү (корректировкалау);

Татарстан Республикасының ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендәге һәлакәтләргә бәйле гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча гамәлләр планын эшләү (корректировкалау);

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә автомобиль юллары буйлап транспортның өзлексез хәрәкәтен тәмин итү буенча гамәлләр планын эшләү (корректировкалау);

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының су объектларында кышкы чорда иминлекне тәмин итү планын эшләү (корректировкалау);

су басу торышының һәм табигый янғыннарның космик мониторингын оештыруны;

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы (алга таба - Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы), Россия Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм бәла-каза нәтижеләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе һәм Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы белән «Куркынычсызлык мәктәбе» еллык мәктәп алды республика ярышларын уздыруда

хезмәттәшлекне арттыру чараларын гамәлгә ашыру;

күзәтү челтәрен үстерү, лаборатор контроль һәм норматив хокукий актларны аның эшчәнлегә мәсьәләләре буенча актуальләштерү чараларын үткәру;

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итүнең региональ системасын билгеләү буенча файдалануга эзерлекне тәмин итү;

Татарстан Республикасының иң мөһим объектларында янгыннарның һәм шартлауларның стационар дистанцион мониторингы системасын булдыру чараларын үткәру;

гражданнар оборонасының матди-техник базасын булдыру һәм аларны гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча чаралар комплексын инвентарьлаштыру нәтижәләре буенча гамәлгә ашыру;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2014 елның 3 декабрендәге 2446-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган «Имин шәһәр» аппарат-программа комплексын төзү һәм үстерү концепциясен Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә гамәлгә ашыру;

муниципаль дәрәжәдәге автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларын янгынга каршы төзекләндерү эшләрен оештыруны тикшереп торуга, шул исәптән коры үләнне яндыруны, учак ягуны, ылыс яндыруны, күрсәтелгән зоналарда кисү калдыкларын һәм янучан материалларны яндыруны булдырмау;

урманнарда тоташкан территорияләрнең хокук ияләре тарафыннан янгыннарның авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләргә күчү куркынычыннан яклауга юнәлдерелгән превентив чараларның үтәлешен тикшереп торуга оештыру;

ветеринария-санитария таләпләре нигезендә барлык себер үлән базларының, биотермик чокырларның һәм су басу мөмкинлегенә булган себер үләннәрен күмү урыннарының төзеклеген тәмин итүне тикшереп торуга;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 02 декабрендәге 837 номерлы карары белән расланган «2014 - 2024 елларга Татарстан Республикасында халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү» дәүләт программасын үтәү чараларын күрү;

су объектларының фактта һәм көтелгән торышы, торак пунктларны һәм икътисад объектларын су басу ихтималы, халыкның иминлегенә куркыныч янавы турында үз вакытында хәбәр итү;

су басу чорында функцияләүгә күзәтү гидрометеорология һәм гидрометрик постлар челтәренә эзерлеген тәмин итү һәм су басу торышын үстерүгә бәйле прогностик һәм мониторинглы гидрометеорологик мәгълүматны вакытында һәм тулысынча тапшыруга юнәлдерелгән чаралар күрү.

3. Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссияләре рәисенә идарә органнарын, гражданнар оборонасы көчләрен, ТСЧС һәм аның звеноларын эзерләү буенча төп көчләргә түбәндәгеләргә жибәрергә:

гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су

объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү мәсьәләләре буенча муниципаль берәмлекнең хокукый базасын камилләштерү һәм үстерү;

язгы ташу һәм жәйге-көзге ташулар чорында гидротехник корылмаларның эзерлеген тәмин итү;

су чистарту корылмаларын, канализация корылмаларын, шулай ук минераль ашламаларны һәм агрохимикатларны язгы суларны имин үткәргүгә эзерләү;

гидротехник корылмалар милекчеләре һәм файдаланыла торган оешмалар тарафыннан язгы ташуны үткәрүнең билгеләнгән режимнарының үтәлешен тикшереп торуну тәмин итү;

ветеринария-санитария таләпләре нигезендә барлык себер үлэт базларын, биотермик чокырларны һәм су басу мөмкинлеге булган себер үләксәсе үләннәрен күмү урыннарын төзекләндерүне тәмин итү;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 02 декабрдәге 837 номерлы карары белән расланган «2014 - 2024 елларга Татарстан Республикасында халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән саклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү» дәүләт программасын үтәү;

социаль эһәмиятле учреждениеләрнең, шулай ук су белән тәмин итү һәм су бүлеп бирү объектларының санитар-эпидемиологик торышын контрольдә тоту;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планнарын эшкәртү (корректировкалау);

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районында су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау буенча чараларны гамәлгә ашыру;

гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат белән идарә итү һәм алмашу системасын үстерү һәм камилләштерү, гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының янгын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтләре һәм гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү комиссияләре эшчәнлеген тәмин итү;

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итүнең жирле системаларын билгеләү буенча файдалануга эзерлекне тәмин итү, авыл жирендә яшәүче халыкка, шулай ук үзәкләштерелгән хәбәр итүнең автоматлаштырылган системалары булмаган территорияләрдә хәбәр итүне тәмин итүгә аерым игътибар биреп;

гражданнар оборонасы буенча уку-консультация пунктларын төзекләндерү, шулай ук аларның эшчәнлеген һәръяклап тәмин итү чараларын күрү;

«Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында каралган чараларны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнары житәкчеләрен гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән саклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендәгә мәсьәләләргә хәл итүгә эзерләү максатларында;

гражданнар оборонасы һәм халыкны гадәттән тыш хәлләрдән яклау мәсьәләләрен хәл итү өчен Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының территориаль бүлекчеләре һәм Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе белән нәтижәле

хезмәттәшлекне оештыру;

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларын гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итүгә әзерләү;

расланган номенклатура һәм күләмнәре нигезендә гадәттән тыш хәлләргә бетерү өчен резервларда матди ресурсларны реаль туплау эшен оештыру.

II. Оператив әзерлек чаралары

Оператив әзерлекнең төп чаралары дип түбәндәгеләргә санарга:

гражданнар оборонасы өлкәсендәгә эшчәнлеккә йомгак ясау, гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү, агымдагы елда су объектларында янгын куркынычсызлыгын һәм кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү һәм киләсе елга бурычлар кую буенча республика жыемы;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районында гражданнар оборонасы өлкәсендәгә эшчәнлеккә нәтижә ясау, гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү, агымдагы елда су объектларында янгын куркынычсызлыгын һәм кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү һәм киләсе елга бурычлар кую (муниципаль берәмлек планы буенча) буенча укыту-методик жыемнар;

язгы ташуга, табигый янгыннар, торак пунктларны, урман янгыннарыннан икътисад һәм социаль инфраструктура объектларын яклауга бәйле гадәттән тыш хәлләргә бетерү мәсьәләләрен жайга салу буенча команда-штаб өйрәнүләрендә катнашу, шулай ук урман янгыннарын сүндерү өчен билгеләнгән чаралар (март - апрель) ярдәмендә регионара маневр көчләргә һәм чаралары белән эш итү мәсьәләләрен жайга салу буенча (март - апрель);

федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән гражданнар оборонасы буенча бөтенроссия штаб күнегүләрендә катнашу (октябрь);

Татарстан Республикасының коткару хезмәтләргә белән команда-штаб өйрәнүе (гражданнар оборонасы буенча бөтенроссия штаб күнегүләргә узган чорда);

Татарстан Республикасы коткару медицина хезмәте (Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгы - сентябрь), Татарстан Республикасының коткару коммунал-техник хезмәте (Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммунал хужалык министрлыгы - декабрь) белән махсус өйрәнүләр (киләшү буенча);

идарә органнарының һәм көчләрнең функциональ һәм территориаль өстәмә системасының Татарстан Республикасының гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасының (квартал саен, видеоконференцәлемтә режимында) функциональ һәм территориаль өстәмә системасына реакция нәтижәләргә буенча йомгак ясауда катнашу;

Татарстан Республикасы ТСЧС Кама Тамагы муниципаль районының көндәлек идарәсе органнарының Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Милли үзәк идарәсе һәм Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан

Республикасы буенча Баш идарәсе үзәк идарәсе (аерым план буенча) житәкчелегендә мәгълүмат алмашу буенча тренировкаларда катнашуы;

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының янгын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча комиссия рәисләренең гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау, су объектларында янгын куркынычсызлыгын һәм кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү (атна саен) бурычларын гамәлгә ашыруга эзерлеге турында тыңлауларын уздыру;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссияләре рәисләренең гадәттән тыш хәлләргә һәм көндәлек күнегүләргә җавап бирү нәтижеләре буенча көндәлек идарә органнары эшчәнлегенә йомгаклар ясауда катнашулары (ай саен, айның соңгы жомгасы);

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының бердәм кизү-диспетчерлык хезмәтләре (алга таба - ЕДДС) Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе Үзәк идарәсе (көн саен) житәкчелегендә тәүлеккә (айга) эшчәнлек йомгакларын ясауда катнашу;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ЕДС Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсенә үзәк идарәсе уздырган күнегүләрдә катнашу (аерым план буенча);

«Муниципаль берәмлекләренә иң яхшы бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте» исеменә конкурста катнашу;

гражданнар оборонасының яклау корылмаларын иң яхшы тотуга смотр-конкурста катнашу;

"Гражданнар оборонасы өлкәсендә иң яхшы белгеч" исеменә конкурста катнашу.

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы ТСЧС идарә һәм гражданнар оборонасы көчләре органнарының һәм звеноларының оператив эзерлегенә төп рәвешләре Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы ЕДС команда-штаб өйрәнүләрен һәм команда-штаб (штаб) күнегүләрен, тактик-махсус һәм махсус өйрәнүләрен, шулай ук җыеннарны, төркем һәм гамәли дәресләренә билгеләргә.

“Гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау, шул исәптән террорчылык актлары белән чакырылган, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге бурычларны үтәү буенча өйрәнүләр һәм күнегүләр “Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар эзерләү, халыкны табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү турында” Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2020 елның 29 июлендәге 565 номерлы боерыгы белән билгеләнгән вакыт һәм дәвамлылык белән уздырырга.

Өйрәнүләр (күнегүләр) уздырганда булган планнарның чынбарлыгын бәяләүгә аерым игътибар бирергә, шул исәптән:

Татарстан Республикасы (муниципаль берәмлекләр, оешмалар) граждан оборонасы һәм халыкны яклау планнары (гражданнар оборонасы планнары);

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының гадәттән тыш

хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләренен (үзара хезмәттәшлегенен) планнары;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының (идарә органнары, оешмалар) елга төп чараларының планнары;

муниципаль районнарның эвакуон-хозлыгын кабул итү, урнаштыру һәм беренче чиратта яшәү белән тәэмин итү планнары;

гражданнар оборонасы хезмәтләрен гражданнар оборонасы буенча чараларны тәэмин итү планнары.

Өйрәнүләрне һәм күнегүләрне планлаштырганда идарә органнарын, гражданнар оборонасы көчләрен һәм ТСЧСны федераль башкарма хакимият органнарының территориаль бүлекчәләре, республика башкарма хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлектә хәрби вакыт шартларына күчерү, халыкны һәм мәдәни кыйммәтләрен хәрби конфликтлар вакытында килеп чыккан хәвеф-хәтәрләрдән яклау, террорчылык актлары нәтижәләрен бетерү, федераль башкарма хакимият органнарының территориаль бүлекчәләре, республика башкарма хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлектә бетерү буенча чаралар үткөрүне күздә тоту.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссияләре эгъзаларын әзерләүне Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча уку-методик үзәгендә, шулай ук ел саен уздырылуы штаб күнегүләре барышында оештырырга.

Өйрәнүләр барышында урман янгыннары һәм башка табигый бәла-казалар, нефть һәм нефть продуктлары аерымлыклары, террорчылык актлары китереп чыгарган гадәттән тыш хәлләрне бетерү мәсьәләләрен хәл итәргә.

Гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары белән эвакуация буенча тренировкаларны уку елының һәр яртыеллыгы башында һәм ахырында үткөрергә.

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территорияләрендә булган гадәттән тыш хәлләрнең үзенчәлеген исәпкә алып, муниципаль берәмлекләр территорияләре үзенчәлекләреннән һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы ТСЧС башкарган бурычлардан чыгып, Кама Тамагы муниципаль районы территорияләрендә булган гадәттән тыш хәлләрнең үзенчәлеген исәпкә алып, авария-коткару эшләрен алып бару хокукына Россия Федерациясе законнары нигезендә аттестлаштырылган һәлакәттән коткару формированиеләренен булуын билгеләргә.

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы өчен характерлы гадәттән тыш хәлләр (көзге-кышкы чорда язгы ташу, табигый янгыннар, коммуналь-энергетика челтәрләрендә аварияләр, кышкы чорда автомобиль юллары буйлап хәрәкәтне чикләү) башланыр алдыннан гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, барлык дәрәжәдәге янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча комиссияләр утырышларын уздыруны, мөмкин булган хәлне фаразлау буенча күнекмәләр уздыруны, гадәттән тыш хәлләрне күзәтү һәм фаразлау, гадәттән тыш хәлләрне фаразлау территориаль ярдәмче системасына керүче учреждениеләр белән мәгълүмат алмашуны, гадәттән тыш хәлләргә мөнәсәбәт бирүне планлаштырырга.

Уку (уку-методик) жыеннары барышында:

Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә

органның уздыра торган гадэттэн тыш хэллэрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча дәүләт хакимияте органның һәм комиссияләрнең вазыйфай затларының гамәлләрен тикшерү һәм потенциал куркыныч объектларда аварияләрне бетерү һәм халыкны гадэттэн тыш хэлләрдә яклауны оештыру буенча практик дәресләр оештырырга;

предприятиеләрдә, учреждениеләрдә уздырыла торган, гадэттэн тыш хэлләрне бетерү һәм эшчеләрне һәм хезмәткәрләрне эвакуацияләү буенча аттестованный авария-коткару формированиеләре белән күрсәтмә дәресләре оештырырга;

предприятиеләрдә, учреждениеләрдә, дәүләтнеке булмаган милек рәвешендәге оешмаларда үткәрелә торган, гадэттэн тыш хэл туганда, эшчеләр һәм хезмәткәрләр белән эш алып баруны оештырырга.

Гражданнар оборонасы бурычларын үтәү, гадэттэн тыш хэлләрне бетерү буенча өйрәнүләр һәм күнегүләр барышында хэл итүләрне бәяләүне Кама Тамагы муниципаль районының ЕДС мәгълүматын эшкәртү өчен жәлеп итеп, оператив исәпләүләр нигезендә башкарырга.

типик модельләре кулланып территориядә барлыкка килә торган хэл һәм оператив бурычларны хэл итү методикалары турындагы мәгълүматны кулланырга.

Гамәли чаралар уздырганда куркынычсызлык чараларын үтәүне тәмин итәргә.

III. ТСЧС көндәлек идарә органның әзерләү гамәлләре

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының (Татарстан Республикасы министрлыклары һәм ведомстволарының кизү-диспетчерлык хезмәтләре, Кама Тамагы муниципаль районы ЕДС һәм оешмалар (объектлар))

«Имин шәһәр» аппарат-программа комплексын төзү һәм үстерү концепциясен гамәлгә ашыру кысаларында Кама Тамагы муниципаль районының ЕДДС үсешен дәвам итәргә.

Эшне дәвам итәргә:

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ТСЧС звенолары көчләре белән көндәлек идарә итү гамәлләренең оперативлыгын арттыру, федераль башкарма хакимият органның территориаль бүлекчәләренең оператив кизү хезмәтләре, гадэттэн тыш хэлләрне мониторинглау һәм фаразлау системасы оешмалары, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ТСЧС идарә органны һәм көчләре, гадэттэн тыш хэлләрне бетерү, янғыннарны сүндерү вакытында гражданнар оборонасы оешмалары белән үзара хезмәттәшлек итү;

объектларда килеп чыгу куркынычлары нигезендә мөмкин булган гадэттэн тыш хэлләрне мониторинглау һәм фаразлау системасын камилләштерүгә, превентив чаралар башкаруның фаразын һәм контролен вакытында житкерүгә;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы ТСЧС идарәсенең автоматлаштырылган мәгълүмат-идарәче системаларын, геомәгълүмат системаларының жыю, эшкәртү, бәяләү һәм мәгълүматны тапшыруы буенча белешмәләр базасын үстерү;

Кама Тамагы муниципаль районының ЕДС норматив хокукый базасын камилләштерүгә;

Кама Тамагы муниципаль районы ЕДС дежур персоналы өчен эш,

инструкцияләр һәм белешмә материаллар алгоритмнарын һәр төр гадәттән тыш хәлләр (вакыйгалар) буенча эзерләү (корректировкалау);

Кама Тамагы муниципаль районының ЕДС дежур-диспетчерлык хезмәтләре белән гадәттән тыш хәлләргә һәм һәлакәтләргә җавап бирү мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы министрлыклары, ведомстволары һәм оешмаларының үзара хезмәттәшлеген оештыру;

Кама Тамагы муниципаль районының ЕДДС авария хәлендәге һәм авария хәлендәге медицина карточкаларын барлык авария хәлендәге химик куркыныч матдәләргә һәм радиация йөкләренә, радиация, химик һәм биологик куркыныч объектларның нәтижәләре фаразлана торган радиация, химик һәм биологик гадәттән тыш хәлләр исемлекләренә туплау;

Кама Тамагы муниципаль районының ЕДДС ын заманча элемент чаралары белән җиһазлау;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының ЕДС һәм Кама Тамагы муниципаль районы ТСЧС звенолары составына керә торган оешмаларның кизү-диспетчерлык хезмәтләре арасында мәгълүмати хезмәттәшлек турында килешүләр эшләү (корректировка);

Кама Тамагы муниципаль районының ЕДДС ГОСТ Р 22.7.01 - 2016 «Гадәттән тыш хәлләрдә иминлек. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте. Төп нигезләмәләр»;

Татарстан Республикасы территориясендә федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары тарафыннан мәгълүмат ресурсларын корректировкалау планнары нигезендә белешмәләрнең мәгълүмати-белешмә базаларын төзү һәм яңарту өлкәсендәге эшчәнлекне камилләштерүгә (Кама Тамагы муниципаль районы территориясенә, авыл жирлекләренә, торак пунктларның, потенциал куркыныч объектлар паспортлары, социаль эһәмиятле объектлар, кешеләр күп була торган объектлар);

Кама Тамагы муниципаль районының ЕДС элемент каналлары оешмалары:

Дәүләт янгынга каршы хезмәте бүлекчәләре һәм эзләү-коткару хезмәтләре тарафыннан;

потенциаль куркыныч объектлар белән;

социаль эһәмиятле объектлар;

федераль башкарма хакимият органнарының һәм оешмаларның территориаль органнарының дежур хезмәтләре тарафыннан.

Кама Тамагы муниципаль районының ЕДС белгечләре эзерләүне түбәндәгеләр башкарырга:

Татарстан Республикасының гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча уку-методик үзәгендә һәм аның филиалларында, күрсәтелгән эшчәнлек төре белгечләрен эзерләү буенча тиешле лицензияләре булган башка мәгариф учреждениеләрендә;

һөнәри эзерлек буенча дәресләр үткәру барышында (аена бер көн 6 - 8 сәгать), тематиканы хәлиткеч сораулардан һәм үзенчәлекле гадәттән тыш хәлләрдән, шулай ук белгечләрнең шәхси эзерлегеннән чыгып билгеләргә;

көндәлек инструктажлар уздыру барышында сатып алынучы дежур сменалар;

Кама Тамагы муниципаль районының ЕДДС сменалары белән күнегүләр үткәру барышында, идарә органнары һәм ТСЧС көчләре белән төрле өйрәнүләр

үткәргәндә, аларга ЕДДС жәлеп ителә.

Кама Тамагы муниципаль районы ЕДДС персоналдын әзерләгәндә гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу яки килеп чыгу куркынычы турында мәгълүмат кабул итүне оештыруга, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы ТСЧС звеноларының идарә органнарына һәм көчләренә вакытында хәбәр итүне оештыруга, шулай ук гражданның оборонасына хәбәр итү сигналларын житкерүгә аерым игътибар бирергә кирәк.

Кама Тамагы муниципаль районының ЕДДС белгечләрен эшкә кертү турында карар кабул итү нәтижәләре буенча ярты елга бер тапкыр гына исәпләү үткәреми.

ЕДДСта оператив-хезмәт документларын алып бару Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлығы раслаган тиешле документлар үрнәкләре һәм алып бару тәртибе нигезендә башкарылырга тиеш.

Оешмаларның (объектларның) дежур-диспетчерлык хезмәтләре шәхси составын укутуны әлеге оешмалар (объектлар) житәкчеләре хәл ителә торган сораулардан, гадәттән тыш хәлләрдән (хәлләрдән) чыгып, шулай ук шәхси составның әзерлегеннән чыгып оештыралар.

VII. Янгын сүндерү сагының барлык төрләре бүлекчәләрен әзерләү чаралары

Янгын сакчыларының шәхси составын әзерләүне янгын сүндерү бүлекчәләрен һөнәри әзерләү планы нигезендә оештырырга.

Янгын сакчылары бүлекчәләренә шәхси составын әзерләү түбәндәгеләрне үз эченә ала:

янгыннарны сүндерү һәм гадәттән тыш хәлләргә бетерү буенча хәрби гамәлләргә дежур карауыларның (сменаларның) шәхси составын әзерләү;

житәкчелек составының хезмәт һәм физик әзерлеге;

квалификацияне күтәрү һәм яңадан әзерләү;

стажировка;

мөстәкыйль әзерлек.

Янгын сакчылары бүлекчәләренә житәкчелек составының хезмәт әзерлеген хезмәт урыны буенча идарә органнарында һәм янгын саклау бүлекчәләрендә оештырырга.

Янгын саклау бүлекчәләренә дежур сменаларын шәхси составын дежур тору чорында әзерләргә.

Планлаштыру документларында бер елга янгын саклау бүлекчәләренә дежур карауыларының (дежур сменаларның) шәхси составын әзерләү, янгын-тактик өйрәнүләр үткәрү, янгын сүндерү-тактик бурычларны хәл итү буенча янгын сүндерү исәп-хисаплары белән шөгыйльләну, газ саклау хезмәте звенолары белән күнегүләр, янгын саклау буенча техник хезмәтләр әзерләү мәсьәләләрен исәпкә алырга.

Янгыннан саклау бүлекчәләренә территорияль һәм жирле янгын-коткару гарнизоннары масштабларында бергәләп әзерлеген тиешле гарнизонның өлкән вазыйфай заты житәкчелегендә янгын-тактик өйрәнүләр һәм күнегүләр барышында үткәрергә.

Янгыннан саклау буенча житәкчелек составы тактик әзерлекне Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығы федераль янгынга каршы хезмәтә житәкчелек

составының тактик эзерлеге буенча оештыру-методик күрсәтмәләр нигезендә үткәрергә.

Янғын-тактик бурычларны хәл итү буенча дәресләрне янғын саклау бүлекчәләре начальниклары билгели торган санда, ләкин аена кимендә бер тапкыр, көндөз һәр дежур карабыл белән һәм төнлә, өйрәнелә торган объект урнашкан районда, янғын сүндерү бүлекчәсенә төнлә кварталына кимендә бер тапкыр үткәрергә.

Янғын-тактик мәсьәләләрне хәл итү буенча дәресләрнең житәкчесе янғын сүндерү бүлеге начальнигы яки начальнигы урынбасары булып тора.

Янғыннар сүндерү һәм һәлакәттән коткару эшләрен башкару буенча гамәлләрне алдан планлаштыру документларына үзгәрешләр кертү, шулай ук янғын сүндерү су белән тәмин итү системаларының елына кимендә ике тапкыр, яз һәм көз көне төзеклеген тикшерү эшләре башкарылганда, янғын саклау бүлекчәләре башлыкларына дәресләр уздырганда.

Янғын сүндерү-тактик өйрәнүләрне конкрет объектларда яки торақ пунктларда янғында реаль шартларга якынарак булган шартларда һәм темпта үткәреү.

Өйрәнүләргә янғын сүндерү-коткару гарнизонының, район (шәһәр) тормышын тәмин итү хезмәтенә, шулай ук янғын сүндерү максатыннан жайлаштырылган яки башка техниканың көчләрен һәм чараларын жәлеп итәргә.

Янғын вакытында төрле вазыйфалар затлар бурычларын үтәгәндә янғын сүндерү бүлекчәләре гамәлләре белән житәкчелек итү буенча житәкчелек итүче составның тактик фикерләвен һәм күнекмәләрен камилләштерү, янғында янғын сүндерү, тыл һәм элемент штабының эше, янғын сүндерү бүлекчәләренә объектның инженер-техник хезмәткәрләре һәм махсус хезмәтләр белән үзара хезмәттәшлеге, шулай ук янғыннарны сүндерү алымнары һәм ысуллары, шәхси составның физик эзерлеген һәм мораль-ихтыяр сыйфатларын камилләштерү мәсьәләләрен өйрәнү өйрәнүләрдә.

Янғын сагы бүлекчәләренә начальниклары (начальникларының урынбасарлары) житәкчелегендә (һәр кварталга кимендә бер тапкыр кышкы һәм жәйге чорларда укулар) үткәреү күнекмәләре.

комплекслы өйрәнүләр барышында муниципаль берәмлекнең идарә органнары, оешмалары һәм предприятиеләре белән яисә елга эзерлек нәтижәләрен чыгарганда (ягъни елга кимендә бер тапкыр) контроль-тикшерү янғын-тактик өйрәнүләр үткәрергә.

Янғын сүндерү-коткару гарнизоннары масштабында янғын сүндерү бүлекчәләре белән ярты еллыкта кимендә бер тапкыр (кышкы һәм жәйге уку чорларында берешәр) үткәреү буенча махсус өйрәнүләр үткәреү. Тәүбә итү өйрәнүләренә хезмәт итүдән азат булган бөтен житәкчелек составын жәлеп итәргә.

Территориаль яисә жирле янғын-коткару гарнизоннары чикләрендә янғын-тактик бурычларны хәл итү буенча янғын-тактик өйрәнүләр һәм дәресләр саны Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2017 елның 26 октябрендәге 472 номерлы боерыгы белән расланган янғын сагының шәхси составын эзерләү Тәртибе белән билгеләнә.

VIII. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы торақ пунктларының янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендәге гамәлләр

Татарстан Республикасы халкының янғын куркынычсызлыгын тээмин итү өлкәсендә төп бурыч Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләрен төгәл үтәүне саный.

Янғын куркынычсызлыгы турында Россия Федерациясе законнары Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга һәм башка норматив хокукый актларга, шулай ук Россия Федерациясе субъектларының законнарына һәм башка норматив хокукый актларына, янғын куркынычсызлыгы мәсьәләләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларга нигезләнә.

Янғын куркынычсызлыгын тээмин итү системасының төп элементлары булып дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе законнары нигезендә янғын куркынычсызлыгын тээмин итүдә катнашучы оешмалар, гражданнар тора.

Янғын куркынычсызлыгы чаралары Россия Федерациясенә янғын куркынычсызлыгы турындагы законнары нигезендә, шулай ук янғыннарга каршы көрәш тәҗрибәсе, матдәләренә, материалларның, технологик процессларның, биналарның һәм корылмаларның янғын куркынычын бәяләү нигезендә эшләнә.

Янғын куркынычсызлыгының беренчел чаралары түбәндәгеләрне үз эченә ала: муниципаль берәмлекнең янғын куркынычсызлыгын оештыру-хокукый, финанс, матди-техник тээмин итү мәсьәләләрен хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;

муниципаль берәмлек һәм муниципаль милек объектларының янғын куркынычсызлыгын тээмин итү буенча чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру, алар территорияне үстерү планнарында һәм программаларында каралырга, янғынга каршы су белән тээмин итү чыганакларының тиешенчә торышын тээмин итәргә, муниципаль милектәге торақ һәм иҗтимагый биналарның янғын куркынычсызлыгын тээмин итү чараларының төзек хәлдә булуын тээмин итәргә тиеш;

янғын куркынычсызлыгын тээмин итү мәсьәләләре буенча муниципаль программаларның үтәлешен эшләү һәм оештыру;

муниципаль берәмлек территориясендә янғыннарны сүндерү һәм һәлакәттән коткару эшләрен уздыру өчен көчләренә һәм чараларны жәлеп итү планын эшләү һәм аның үтәлешен тикшереп тору;

муниципаль берәмлек территориясендә янғынга каршы махсус режим, шулай ук янғын куркынычсызлыгы буенча өстәмә таләпләр билгеләү;

янғын сүндерү техникасының янғын урынына каршылыксыз үтеп керүен тээмин итү;

янғын турында халыкка элемент һәм хәбәр итүне тээмин итү;

халыкны янғын куркынычсызлыгы чараларына өйрәтүне оештыру һәм янғын куркынычсызлыгы өлкәсендә пропагандалау, янғын-техник белемнәрне таратуга ярдәм итү;

гражданнарның һәм оешмаларның янғыннан ирекле саклауда катнашуын социаль һәм икътисадый стимуллаштыру, шул исәптән янғыннарга каршы көрәштә катнашу.

IX. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының су

объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге гамәлләр

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының су объектларында кешеләрнең тормыш иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге төп бурыч Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләрен катгый үтәүне саный.

Кама Тамагы муниципаль районы территорияләрендә урнашкан су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендә су коену сезоны, боз кичүләре, боз бозлары һәм язгы бозлык чорда кешеләрнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендә норматив хокукый базаны камилләштерүгә аерым игътибар бирергә.

Гамәлдәге чараларны түбәндәгеләр буенча кабул итәргә:

су объектларында кешеләрнең күпләп ял итү урыннарын жиһазлауга һәм яшәү һәм сәламәтлек өчен куркыныч булган жиһазландырылмаган урыннарда халыкны коенуны тыюга;

боз кичүләреннән файдаланганда кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү һәм билгеләнгән тәртиптә жиһазланмаган боз кичүләре буенча транспорт чаралары һәм жәяүлеләрнең хәрәкәтен кисәтү.

Кама Тамагы муниципаль районы территорияләрендә кешеләрнең тормыш иминлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар үткәрүне түбәндәге чаралар үткәрүне оештырырга:

а) федераль башкарма хакимият органнарының түбәндәге функцияләре башкарырга вәкаләтле территориаль бүлекчәләре:

Татарстан Республикасы буенча су ресурслары өлкәсендә дәүләт хезмәтләре күрсәтү һәм федераль мөлкәт белән идарә итү;

Татарстан Республикасы буенча федераль эһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләрен оештыру һәм аларның эшләве өлкәсендә табигатьтән файдалану өлкәсендә күзәтчелек һәм дәүләт идарәсе;

халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү, Татарстан Республикасында кулланучылар хокукларын һәм кулланучылар базарын яклау өлкәсендә контроль һәм күзәтчелек итү;

в) Татарстан Республикасы буенча Эчке эшләр министрлыгы, Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы һәм Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең башка органнары тарафыннан.

Х. Йомгаклау нигезләмәләре

Әлеге оештыру-методик күрсәтмәләрне дәүләт хакимиятенең башкарма органнары, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының вәкилләклә һәм башкарма органнары, оешмалар житәкчеләренә житкерергә.

Оештыру-методик күрсәтмәләрне үтәү чараларын финанслау Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органнарын - Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы бюджетларын тотуга каралган чаралар башкаручыларны, оештыру-методик күрсәтмәләрне (киләштерү буенча) гамәлгә ашыручы башка чыганаclarны һәм Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары белән тыелмаган башка чыганаclarны тотуга каралган Татарстан Республикасы бюджеты чаралары чикләрендә гамәлгә ашырыла.